

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Peccatis Et Gratia

Vindalium, 1646

Sectio II. An Dæmon sit causa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38789

offerat concursum in actu primo indifferentem, qui non minùs ad actum bonum, quàm ad malum trahi potest.

Nota 4. ex dictis posse colligi conclusionem illius quæstionis, an Deus sit causa excecationis, & indurationis. Dicendum enim est cum S. Doctore art. 3. Deum non esse causam excecationis, quantum ad motum animi humani in hærentis malo, & auersi à diuino lumine, sed solum quantum ad subtractionem gratiæ, ex qua sequitur quòd mens non illuminetur, nec cor emolliatur ad rectè viuendum. Quæ postrema verba non sunt intelligenda de subtractione gratiæ sufficientis, & necessariæ ad conuersionem, sed efficacioris, qua posita, cor hominis emolliretur.

SECTIO II.

An demon sit causa.

CONCLUSIO I.

Dæmonius non est directè homini causa peccandi.) Probatum ex quæst. 80. art. 1. nam voluntas hominis duo-

bus modis moueri potest, nempe ab obiecto, & ab eo quod interiùs voluntatem mouet & inclinât ad volendum, quâ posteriori ratione voluntas non nisi à seipsa, vel à Deo, qui nequit esse causa peccati, moueri potest: quare ex hac parte, sola hominis voluntas est directè causa peccati. Ex parte verò obiecti, aliquid mouet voluntatem tripliciter, 1. ipsam obiectū. 2. qui proponit obiectum. 3. qui persuadet obiectum propositum habere rationem boni; sed nullo istorum modorum potest aliquid esse causa peccati directâ, quia voluntas non mouetur ex necessitate ab aliquo obiecto, nisi sit vltimus finis. Vnde sequitur, quòd diabolus non sit causa peccati directè, vel sufficienter, sed solum per modum persuadentis, vel proponentis appetibile.

Potest hic discursus illustrari ex 1. 2. quæst. 9. art. 6. vbi S. Thomas voluntatem moueri à solo Deo, sicut ab exteriori principio, probat in hunc modum. Motus voluntatis est ab intrinseco, sicut & motus naturalis; quamuis autem rem naturalem possit aliquid mouere, quod non est causæ naturæ rei motæ, motum tamen naturalem causare non potest, nisi quod est aliquo modo causa naturæ. At Deus solus est voluntatis causa, tum quia

voluntas est potentia animæ rationalis, quæ à solo Deo causatur per creationem, tum quia cum voluntas habeat ordinem ad vniuersale bonum, nihil potest esse causa voluntatis, nisi ipse Deus, qui est vniuersale bonum. Omne autem aliud bonum per participationem dicitur, estque quoddam particulare bonum; ac causa particularis non dat inclinationem vniuersalem, Vnde nec materia prima, quæ est in potentia ad omnes formas, potest causari ab aliquo particulari agente. Hinc ergo colligitur, quòd etsi dæmon possit mouere voluntatem, cum tamen non sit causa voluntatis, motus eius voluntarius ab eo esse nequit.

Non erit etiam inutile, ad clariorem dictorum intelligentiam, ex tribus postremis articulis quæst. illius 80. quam tractamus, breuiter hic obseruare 1. diabolum posse ad peccatum inducere; non tantum exterius proponendo aliquod obiectum, sed etiam interius instigando; quatenus potest imaginationi formas aliquas imaginarias præsentare, & in appetitu sensitiuo passionem aliquam excitare 2. Licet dæmon propria virtute, nisi refrænetur à Deo, possit aliquem inducere ex necessitate, ad faciendum actum, qui de suo genere peccatum est, quate-

DE PECCATIS. CAP. XI. 139

nus illius rationem ligare potest; non tamen posse inducere necessitatem peccandi, quia non imputatur homini ad peccatum, quòd facit sine vsu rationis: si autem ratio illius non est totaliter ligata, habet sufficientem libertatem ad resistendum peccato 3. etsi dæmon fuerit occasio omnium peccatorum, quatenus primum hominem ad peccatum induxit, non tamen omnia peccata fieri ex illius suggestione, vt etiam aliàs notauimus in tractatu de Angelis cap. 12. Porro quia peccatum, originale aliquo modo fuit causa aliorum peccatorum, non erit abs re, de eo hîc agere, vbi de causis peccatorum differitur. Sit ergo.

